

FINANCE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

V POLSKU

Petr Mrkývka

Rzeczpospolita Polska

- Rozloha: 322 575 km² (68. na světě)
- Počet obyvatel: 38 136 000 (34. na světě)
- Hustota: 122 osob/km²
- 96,7% Poláci (36 mln.), Slezané, Němci, Bělorusové, Ukrajinci, Romové, Rusové, Lemkové, Litevci, Kašubové, Češi, Slováci, Židé, Tataři
- Hlavní město: Varšava 1,7 mln.

Prezydent Rzeczypospolitej

- **LECH
KACZYŃSKI**
- **18. 6. 1949**

Prezes Rady Ministrów

- **DONALD TUSK**
- **22.4.1957**

Ambasada RP w Pradze

□ J.E. JAN PASTWA

Zgromadzenie Narodowe

Zgromadzenie
Narodowe

```
graph TD; A[Zgromadzenie Narodowe] --- B[Sejm]; A --- C[Senat];
```

Sejm

Senat

Województwo

Powiat

Gmina
na prawach
powiatu

Gmina

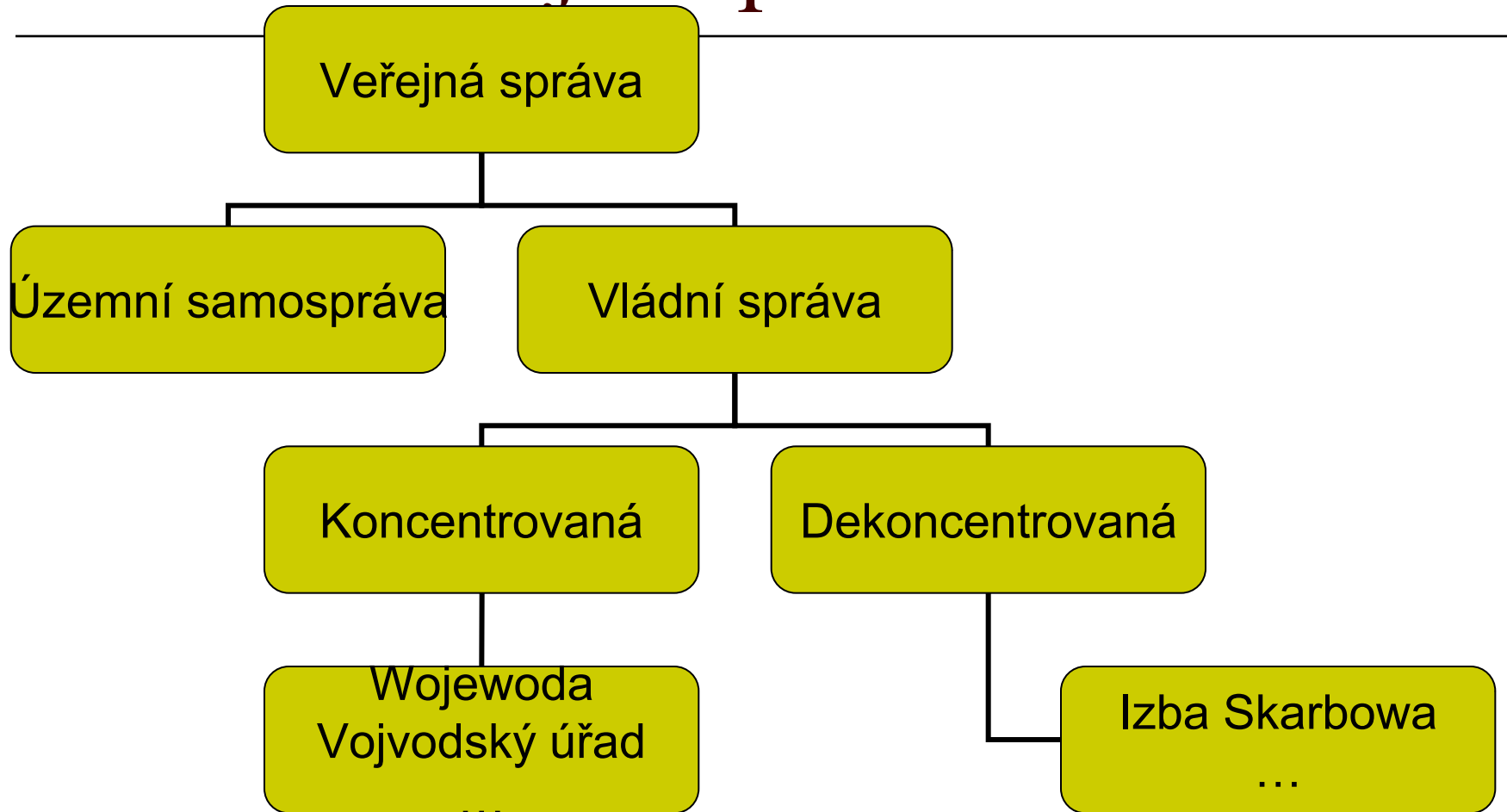

-
- ❑ **16 wojvodství = „kraj“**
  - ❑ **314 powiatů i 65 měst s právy powiatu**
powiat = „okres“
  - ❑ **2478 gmin (gmina = obec)**

Územní veřejná správa

Prameny úpravy územní samosprávy

- ❑ Ústava Polské republiky (hl. VII)
- ❑ Zákon o gminní samosprávě z roku 1990 (U. o samorządzie gminnym)
- ❑ Z. o powiatové samosprávě z r. 1998 (U. o samorządzie powiatowym)
- ❑ Z. o vojvodské samosprávě z r. 1998 (U. o samorządzie wojewódzkim)

Struktura gmin

- Gmina městského typu (gmina miejska)
- Gmina vesnického typu (gmina wiejska)
- Z určení typu gminy vyplývá označení orgánů gminy

Formy přímé demokracie na úrovni gminy

- Konzultace – obligatorní, fakultativní
- Referendum – obligatorní, fakultativní
- Přímé volby

Orgány gminy

- Rada gminy, rada miejska
- Wójt (fojt), burmistrz (burmistr), prezydent miasta (primátor)

- Komise
- Zarząd
- Tajemník, pokladník
- Úřad gminy

Pomocné jednotky gmin

- Sołectwa (osady)
- Dzielnice (čtvrťe)
- Osiedla (sídliště)

- Statut po konzultaci s občany

Struktura powiatu

- Powiat ziemski
- Město s právy powiatu

Formy přímé demokracie na úrovni powiatu

- Analogické ke gminám
- Konzultace
- Volby
- referendum

Orgány powiatu

- Rada powiatu
  - Zarząd powiatu
  - Starosta
-
- Tajemnik, pokladník
  - Starostwo

Formy přímé demokracie na úrovni vojvodství

- Analogicky jak u gmin a powiatů

Orgány samosprávy na úrovni vojvodství

- Sejmik województwa
- Zarząd województwa
- Marszałek, wicemarszałkové
- Pokladník wojvodství (hlavní účetní rozpočtu wojvodství)

Orgán koncentrované vládní správy

- wojewoda

Ústavní základ lokálních financí

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Účast na veřejných příjmech v míře odpovídající svěřeným úkolům (čl. 167/1)
- Vlastní příjmy, subvence, účelové dotace ze státního rozpočtu (čl. 167/2)
- Zdroje příjmů stanovené zákonem (čl. 167/3)
- Změny v úkolech a kompetencích jsou možné jen se změnami v rozdělení veřejných příjmů (čl. 167/4)
- JST mají právo stanovit výši svých daní a místních poplatků v mezích stanovených zákonem (čl. 168)
- Orgány dozoru nad činností JST jsou RIO (regionální účetní komory) čl. 171/2

Prameny úpravy finančního hospodářství

- ❑ **Zákon o veřejných financích** (Ustawa o finansach publicznych – Dz.U.2005 Nr 249, poz. 2104)
- ❑ **Zákon o důchodech JST** (Ustawa o dochodach jst – Dz.U. 2003 Nr 203, poz 1966)
- ❑ **Zákon o komunálním hospodářství** (U. o gospodarce komunalnej – Dz.U.1997 Nr. 9, poz.43)
- ❑ **Zákon o lokálních daních a poplatcích** (U. o podatkach i opłatach lokalnych – tj Dz.U. 2002 Nr 9 poz.84 z późn.zm.)
- ❑ **Zákon o RIO** (Ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych – tj Dz.U. 2001 Nr 55, poz.577 z późn.zm.)

Kde hledat polské předpisy

- www.sejm.gov.pl
- PRAWO
- wyszukiwarka

Vlastní příjmy obcí (gmin)

- Výnosy z daní
- Výnosy z poplatků
- Důchody z příspěvkových org. a org.jednotek
- Příjmy z majetku
- Dědictví, dary
- Příjmy z majetkových sankcí
- 5% z příjmů poplatků do státního rozpočtu
- Úroky z půjček, úroky z výpomocí, úroky z kap.maj.
- Dotace z veřejných rozpočtů
- jiné

Gmina – výnosy z daní

- Daň z nemovitosti
- Zemědělská daň
- Lesní daň
- Daň z dopravních prostředků
- Daň důchodová FO – paušální daň
- Daň ze psů
- Daň dědická a darovací
- Daň z občanskoprávních úkonů

Gmina – výnosy z poplatků

- „opłata skarbowa“ – celostátní poplatky
- Trhový poplatek
- Místní poplatek
- Správní poplatek
- Lázeňský poplatek
- Poplatek za užívání
- další

Vlastní příjmy powiatu

- Výnosy z poplatků
- Důchody z příspěvkových org. a org.jednotek
- Příjmy z majetku
- Dědictví, dary
- Příjmy z majetkových sankcí
- 5% z příjmů poplatků do státního rozpočtu
- Úroky z půjček, úroky z výpomocí, úroky z kap.maj.
- Dotace z veřejných rozpočtů
- Výnos z důchodové daně FO 10,25%, PO 1,4%
- jiné

Vlastní příjmy vojvodství

- Důchody z příspěvkových org. a org.jednotek
- Příjmy z majetku
- Dědictví, dary
- Příjmy z majetkových sankcí
- 5% z příjmů poplatků do státního rozpočtu
- Úroky z půjček, úroky z výpomocí, úroky z kap.maj.
- Dotace z veřejných rozpočtů
- Podíl na výnosu z důchodové daně FO 1,6%, PO 15,9%
- jiné

Výdaje – struktura

- plnění úkolů v samostatné působnosti,
- přenesená působnost
- plnění úkolů z veřejnoprávních smluv
- společné úkoly s jinými sam.celky
- finanční výpomoci

Účelové fondy

- Wojvodské fondy ochrany zemědělských a lesních pozemků
- Wojvodské a powiatové fondy hospodaření s geodetickým a kartografickým materiálem
- Národní fond obnovy památek Krakova (Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa)
- powiatové a gminní fondy ochrany životního prostředí a vodního hospodářství

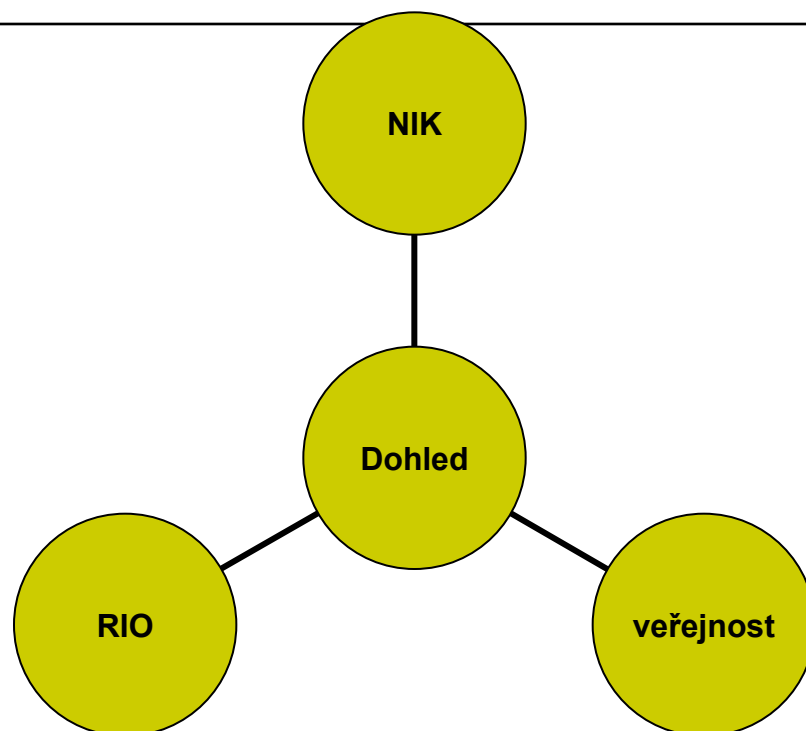
Vnitřní kontrola

- Skarbník
- Vnitřní auditor
- Samospráva

Dohled

-
-
- NIK = Nejvyšší kontrolní komora
  - RIO = Regionální účetní komora

RIO

- ❑ Regionalna Izba Obrachunkowa – 16x
- ❑ orgán kontroly a dohledu nad územní samosprávou a zákonem stanovenými institucemi
- ❑ finance (rozpočet), veřejné zakázky
- ❑ poskytování informací, školicí akce
- ❑ organizační složka státu
- ❑ vznik 7.10.1992 *Pozn.: v ČR není ekvivalent*

